

ZEYNEP CEMALİ ÖYKÜ YARIŞMASI

ÖDÜLLÜ ÖYKÜLER 2013

Sunum Dr. Müren Beykan 5

Makale: İnsanı Yabancılaştırma ve Yeniden Keşfetme,
Yard. Doç. Dr. Necdet Neydim 8

2013 Ödülleri 18

Birincilik Ödülü: “Işık Yağmuru” - Dilara Karabekmez 20

İkincilik Ödülü: “Bir Deniz Feneri Vardı: Yalnız...” -
Sıdıka Selin Çolak 28

Üçüncülük Ödülü: “Mızıka” - Beyza Çelik 33

2013 Okumalık Öyküler 41

“Denizaşırı Dostluk” - Delfin Tuna 42

“Pembe Bere” - İpek Dengiz 46

“Koca Yeşil Göz” - Zeynep Serra Güneş 52

Çocukları Edebiyata Davet Eden Yarışmamızda 3 Yıl Geride Kaldı...

Dr. Müren Beykan

Okumak yazmak, özgürleşmek demek. En başta da, hayal kurmada özgürleşmek. Hayal gücü ki, yarınları kurmada en derin pınar; edebiyat da, silkinip yenilenmek, hayallere dalmak ve illa ki, kendimizi oluşturmak olmalı... Elbette, bir çocuk ve gençlik edebiyatı yayıncısı olarak Günışığı Kitaplığı'nın ideali, ilkgençliğe adım atan çocuklarımızı öykü yazmaya davet etmek, onlara hayal kurma özgürlüğünü işaret etmekle büsbütün anlam kazanıyor.

Ve işte, çocuk edebiyatının unutulmaz öykücüsü, sevgili Zeynep Cemali'nin hepimizi okumaya yazmaya yüreklendiren duruşunu inat belleyerek, onun anısına düzenlediğimiz Zeynep Cemali Öykü Yarışması 3. yılında, öyküye sevdalı 3 çocuğumuzu daha kucaklıyor.

İlköğretim okullarının 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerine açık olan yarışmamızı Milli Eğitim Bakanlığı tüm yurtda duyuruyor ve Türkçe öğretmenlerimiz, çocukları edebiyata özendirici rolü nedeniyle özellikle önemsiyor. Edebiyatı, öykü yazmayı seven çocuklarımızı, gençlerimizi duygu, düşünce ve hayallerini yazarak ifade etmede cesaretlendirmek ideali, hepimizi heyecanlandırıyor. Zengin ve doğru Türkçe kullanımının yerleş-

mesine katkı sağlamak ve tabii, geleceğin yazarlarının yetişmesine öncülük etmek sevinci de, Zeynep Cemali Öykü Yarışması'nın hedefini katmerliyor.

Yarışmanın teması her yıl, Zeynep Cemali'nin çok okunan kitaplarından seçilen bir başka cümleden yola çıkıyor. 2013'te tamamız, Cemali'nin *Gül Sokağı'nın Dikenleri* adlı öykü kitabındaki "Onların arasında olmak için neler vermezdi," cümlesinin ışığında "arkadaşlık" olarak belirlenmişti. Günışığı Kitaplığı'na ulaşan 520 dolayındaki öykünün pek çoğu düşündürücü, ilginç. Seçici kurul sonunda, üçünü ödüllendirmek üzere belirlediğinde, gönüllerde kalan diğerleri, gelecek yıllarda bu gençlerin yeni öyküleriyle yeniden buluşma umudumuzu perçinledi.

Ödüllü Öyküler Kitapçığı, seçici kurulu etkilemeyi başarıp ödüle değer görülen 3 öyküyü okuyabilmemiz için. Ayrıca, bu öykülerin yazarı gençlerin duygu ve düşüncelerini okuma fırsatı da sunuyor. Bu yıl önemli bir yenilik var: Onca güzel öykünün içinden, seçici kurulun gönlüne değen üç öykünün daha Ödüllü Öyküler Kitapçığı'nda yer alması, onların da öykü sevenlerce okunabilmesi. İlerki sayfalarda, Ödüllü Öyküler'den sonra, "Okumalık" başlığı altında bu üç öyküyü de okumak sevinç verecek.

Sevgili akademisyen dostumuz Necdet Neydim'in Zeynep Cemali'nin edebiyat verimi üzerine değerlendirmesi, bu kitapçığa ayrıcalık kazandırıyor; hepimizin yararlanacağı bir kaynak makale. Necdet Hocamıza teşekkür az kalır.

Gelecek yıl "umut" teması için öyküler yazacak çocuklarımız. Kaynaklık eden cümle, Zeynep Cemali'nin İtalyanca'ya da çevrilen ünlü romanı *Ballı Çörek Ka-*

feteryası'ndan: "Belki yıllardır ilk kez gülümsedi." Her zaman gereksindiğimiz umut, gençlerin kaleminde bin bir kılıkta çıkacak karşımıza mutlaka, merakla bekleyeceğiz.

Edebiyat öykü demek. Öykü de yaşamın büyüğü. Öykülerin içinde yaşarken biz, edebiyat hepimize iyi geliyor. Hoş geldiniz! ■

İnsanı Yabancılaştırma ve Yeniden Keşfetme

Yard. Doç. Dr. Necdet Neydim

Zeynep Cemali çok kez gördüğüm ve uzun uzun konuştuğum bir yazar olmadı. Onunla ilk karşılaşmam 2006 yılı TÜYAP kitap fuarındaydı. Bana yaklaşır, “Beni kitabınıza almışsınız, çok teşekkür ederim,” demişti zarifçe. Sözünü ettiği kitabı *Çılgın Babam*’dı ve ben “Genç Kız Edebiyatı” üzerine araştırma yaparken baba-kız ilişkisine çok ilginç bir örnek oluşturacağı düşüncesiyle bu kitaptan geniş alıntılar yapmıştım. Cemali’yi tanı mıyordum ve karşılaştığımızda o dingin, doğal, sevecen ve sıcak tavrını gördüğümde hem şaşırmış hem de mutlu olmuştum. Sonra sanırım sadece bir ya da iki kez daha karşılaştık sevgili Cemali ile.

Bunu niye anlatıyorum? Anlatıyorum çünkü ben onu, kitapları üzerinden tanıdım ve kitaplarından tanıdığım bir yazarı sadece bu gerçekliklerin ışığında tanımlamaya, çözümlenmeye çalışacağım.

Zeynep Cemali ve edebiyat dili

Cemali’nin kitaplarını elinize aldığınızda ilk karşılaşacağınız şey, dilindeki doğallıktır. Zorlama bir dilcilik kaygısı görmezsiniz onda. Ama bundan onun özensiz yazdığını çıkarmayın sakın, yanılırsınız. Dil doğal, yap-

macıksız, iletişime açık, hatta hemen bu iletişimi gerçekleştiren bir yapıdadır ve bu yapı sizi günlük yaşamın gerçeklerine götüren içten bir dost gibi karşınıza çıkar. Gerçekliğin samimi köprüsü gibidir onu dili.

Öyküyü öykü yapan onun kısalığı, damıtılmışlığı, çarpıcı başlangıç, sürükleyici konu ve şaşırtıcı bir sona ulaştırabilmektir.

Cemali’nin öyküleri bir film kamerasının konuya objektifini odaklaması gibi başlar. Hemen içine çeker, kurguya hiç yabancılık çekmezsiniz. Beklediğiniz bir sona ulaştığınız da anlatımın getirdiği sürprizler sizi şaşırtır.

Cemali ve kitaplarındaki sosyal çevre

Öncelikle bilinen çok tanıdık bir çevreden söz eder. Köşe başındaki bir börekçi, sahildeki balıkçı, bir kafeteryacı, bir kuyumcu, bir duvar ustası, yaşlı bir teyze, dede, nine, hamile bir kadın, sokaktaki çocuklar, özetle esnaf çevresini ve küçük insanı anlatır. Bilineni önce yabancı, sonra inanılmaz derecede tanıdık yapar. Onun bu önce yabancılaştırma, sonra tanıdıklaştırma efektleri okuru metnin içine çeker ve hiç yabancı olmayan ama bizim tanımakta zorluk çektiğimiz ya da tanımaya çok açık olmadığımız insanı –ki bu insan çocuğa hiç

yabancı değildir– okurken bu tanıdıkla karşılaşmanın hazzını yaşatır, bize yeniden tanıdık hale getirir. Yani bilmediğimiz bilineni tanıdık yapar.

Cemali “küçük insanı” anlatır kitaplarında. Abartısız doğal insanı. Az önce söylediğim sosyal çevrenin insanıdır o. Ve öylesine doğal ve sevecendir ki Cemali’nin kahramanları, bu sosyal çevrenin içinde korkusuzca dolanırlar. Bu yönüyle baktığınızda Cemali; çocuğa dokunulur, yaşanabilir bir ütopya sunar. Ama anlayan için dünyanın ta kendisidir o.

Cemali, “küçük insan” olarak tanımladığım esnaf kültürünü çok iyi bilir, onun örgütlenme biçimini, kendi arasındaki dayanışmasını, hatta köken olarak ta Ahi Evran’a uzanan güçlü bir “Anadolu Geleneği”nin yansımalarını, metinlerinin derinliklerinde bulursunuz.

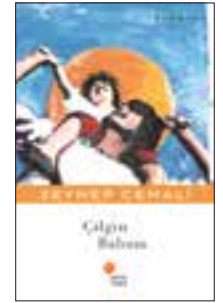
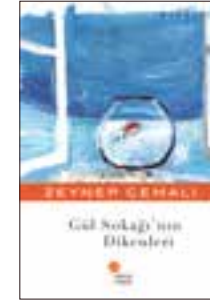
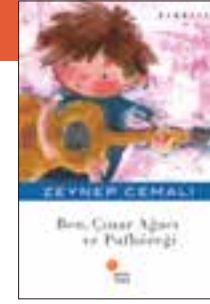
Onun metinlerinde çoğu yazarın söylemeye çok cesaret edemeyeceği figürler ve gelenekler yine yabancılık ve tanıdıklık efekti kullanılarak karşımıza çıkar. Dini bayramları anlatır bize. Bir kurban bayramı, dede torun ilişkisi üzerinden yansır. Ardından alıp götürür cami imamıyla sıcak bir muhabbet yaşatır. Hangisi bize yabancıdır ki? Ama az önce söylediğim gibi, önce onları yabancı, sonra tümünden tanıdık yapar.

İşte bu özellikler modernin içinde geleneksel, gelenekselin içinde modern, erimiş olarak yansır. Bu iki özellik öylesine iç içedir ki, modernini yaşarken aynı zaman ve mekânda geleneksel vardır ve biz onu, zaten bize aşına olduğu için fark etmeden özümseriz. Aynı şey modern için geçerlidir. Geleneksel modernini öylesine içine sindirmiştir ki kimi zaman, zamana uymak için kendinden vazgeçiverir. Uyumludur. Özverilidir. Bu, aynı zamanda onun gücüdür.

Çılgın Babam

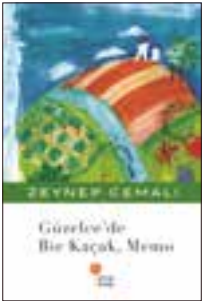
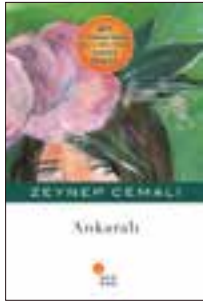
Zeynep Cemali, *Çılgın Babam* kitabında kendi çocukluk ve genç kızlık döneminde ailesiyle, ama özellikle babasıyla yaşadıklarını ve babasının yaşamındaki önemli yerini paylaşır. Yazarın bebekliğinden başlayarak genç kızlığına uzanan bir çizgide, baba-kız ilişkisinin bir kızın yaşamında ne denli önemli olduğunu da gösteren anılar demetidir. Zeynep’in babası İstanbul Kapalıçarşı’da dükkânı olan bir esnaftır. Çevresinde sevilen ve sayılan biri olan baba, kızı Zeynep’le özellikle ilgilenmekte ve onun oyun zannettiği bir takım yaşam deneyimleriyle kızını hayata hazırlamaktadır. Yemek yemesinden başlayan ve birlikte alışverişe uzanan çizgide baba, kızının hem kendisini önemli hissetmesini sağlamakta, hem de insan ilişkilerine hazırlamaktadır.

Yaşadığı ekonomik zorluklara karşın babasının insanlara ve yaşama bakışı, Zeynep’e yoğun bir yaşam birikiminin aktarılmasıdır. Zeynep bunları babasının yanında, ama onun ders vericiliğinde değil, onunla paylaşılan yaşam içinde öğrenir. Zeynep, babası tarafından hep önemsenmiş, sevgiyle sarılmış ve bu sayede yaşam direncine sahip bir birey olmanın mutluluğunu yaşamıştır.

Zeynep Cemali, romanında kendi babasını anlatırken, otoriter değil eşitlikçi, talep eden değil paylaşımcı, geleneklerini sürdürürken bile modern olmayı beceren bir baba tipi çizer. İstanbul kentinde doğmuş, kentliliği içine sindirmiş, ama bunun yanında geleneklerini de sürdürmeyi becerebilmiş sevgi dolu bir babanın sıcaklığına ve onun anısına saygı amacıyla yazılmış bir roman durur karşımızda. Cemali, baba figürünü aktarırken bu figürün yapmacık olmamasına dikkat eder. İnandırıcı bir baba figürüyle karşılaşır okur.

Bu baba figürü, kızıyla kurduğu ilişkide onun kişilik gelişimine olumlu etki edecek ve bir birey olmasını sağlayacak davranışları öne çıkarır. İlişkide öne çıkartılan davranışlar kızının kendine bağımlı bir varlık olmasından daha çok, onun kendi başına ayakta durmasını sağlayacak deneyimleri yaşatmak olarak yansır. Bu da birey olmanın ön koşulu olan karar verebilme yeteneğini, kendine saygıyı ve güveni geliştirir.

Annemin ağzıma tıktığı sebze çorbasını püskürtür, oysa babamın uzattığı kaşığı yalar yutardım. (...)

Babam alışverişe giderken beni omuzuna alırdı. Manavın önüne gel-

diğimizde, başını hafifçe yukarı kaldırıp sorardı: "Ne dersiniz, ecem; iki kilo ıspanak yeter mi?" Kasaba girdiğimizde beni omuzundan indirir, "Bizim ecenin canı külbastı çekmiş. Uygun bir şeyler hazırlaywer, ustam," derdi. Kendimi gerçek bir ece gibi hisseder, tabtimde egemenliğim altındaki ağaçlara, kedilere, uçan kuşlara ve insanlara kurumla bakar, keyifle emziğimi emerdim. Luk luk luk... (...)

Sevilen ve seven bir kızdım ben. (...)

Sıcak bir yaz günüydü. Babam ve ben, Kurbağalıdere'den sandalla çıkmış, Moda Plajı'nın önüne gelmiştik. Babam paslı çapayı salar salmaz hemen denize atladı. Onun suyun yüzüne çıkmasını beklerken, emziğimi ağzımdan çekip, mayomun içine tıktırdım. Sandalın kenarına oturup, ayaklarımı suya sarkıttım. Babam görünür görünmez de kendimi suya bıraktım. Daldım çıktım; ayaklarımı çurptığım için oluşan köpükleri seyredip, kabkabalı attım; plajın tahta iskelesinden babamın kollarına atladım... (...)

Güneş tepeye vardığında, eve dönüyorduk. Ellerim babamın kollarında, soluğu ensemdede, onunla eğilip kalkarak kürek çekiyordum. (...)

Büzülmüş dudaklarımdan fırlayacağını öğrendiğim kazma dişlerimi düşlerken, babamı gördüm. Kapıda dikilmiş, gülümsüyordu. Onu fark ettiğimi görünce, yanıma gelip beni kuca-

ğına aldı. Pufa oturduktan sonra beni de dizine oturttu.

“Biliyorum, emziğinden ayrılmak sana zor gelecek.” Elleri saçlarımda geziniyordu. “Sen de biliyorsun, onu sonsuza dek ememezsin. Bir gün fırlatıp çöpe atacaksın.” Çenemden tutarak başımı kaldırdı ve gözlerimin içine baktı. “Oysa, onu denizkızına armağan edebilirsin,” dedi.¹

Ballı Çörek Kafeteryası'nda anne bütün güzellikleriyle yaşanan aşkla anlatılır. Anlatılır anlatılmasına ama anne, daha öykünün başında ölmüştür, çünkü anne ne kadar güzel olursa olsun baba ona ait olmamalıdır ve anne bir özveride bulunup aradan çekilmelidir ve artık baba kızına kalmıştır. Yaşanan aşk tanımsızdır.

Cemali'nin kitaplarında ağırlıklı olarak bu *elektra* yansıdır. *Çılgın Babam*, *Ballı Çörek Kafeteryası*, *Öykü Öykü Gezinen Kedi* ve diğer kitaplarında her zaman ilk iki kitaptaki kadar çok belirgin olmasa da bu eğilim yansıdır.

Aslında bu yansıma başka bir toplumsal konuyu da belirgin hale getirir. Baba-kız ilişkisini. Genel olarak baktığınızda böylesine yoğun bir sevgi ilişkisini bizim toplumda görmek olası değildir. Babalar kızlarını sevmekten korkarlar. Oysa Cemali bu sevgiyi özgürce yaşatır. Bu ilişkinin çocuklara dönük yansımasının çok olumlu olduğu kanısındayım. Onların bu sorunlarını dilselleştirebilmelerine olanak tanımıştır.

Ve işte siz böylesine bir tutkuyu romanlarında izlerken sizi hiç de fark ettirmeden, hani o söylediğimiz

önce yabancı, sonra tanıdık yapılan bir gelenekselin içlerine savrulabilirsiniz. Bir camide hikmetler ortaya koyduğu inanılan bir imamın insani sorunlarıyla baş başa kalırsınız. Ve bu sahneler size hiç yabancı ve sorunlu gelmez. Asıl sorun anlatabilme sorunudur, bunun tanıklığını yaparsınız.

*İki güvercin elektrik tellerinden havalanıp, pencerenin kenarına kondular. Biri diğerine “Birazdan başlarlar,” dedi.*²

Cemali öykülerine hep böyle doğrudan başlıyor. Öyküye girerken fazla bir yolculuk yapmıyorsunuz. Olay karşınızda duruyor, hatta siz onun içinde duruyorsunuz. Bu öyküde, evin içinde yaşanan kardeş kavgalarına tanık oluyorsunuz. Aynı dili konuşmayı beceremeyen kardeşlerin birbirlerinin dillerini öğrenene kadar yaşanan gerilim anlatılıyor. Ortak bir diliniz yoksa elbette anlaşma olmaz.

İki güvercin birbirlerine bakarak başlarını salladılar.

“Anlaşıyorlar,” dedi biri.

“Anlaşıyorlar,” dedi diğeri.

*Ve yukarıdaki küçük beyaz buluta doğru kanat açtılar.*³

Sözlerime onun sözleriyle son vermek istiyorum. Bugünü çağrıştıran ifadeler bunlar:

"Benim yaşımdakiler için yaşam, ulu bir çınarın tepelerine tırmanmakla geçer. Yıllar öyle deneyimler kazandırmıştır ki, nereye basacağını iyi bilirsin. Yine iyi bilirsin ki, en tepedeki dala vardığında bir kuş gelip seni kanatlarına alacak, çok uzaklara götürecektir. Tüm sevdiklerini bulutların arasından izlerken, geride bırakabildiğin yalnızca içten gülümsemen olacaktır." ■

- 1 Zeynep Cemali, *Çılgın Babam*, Güneşçi Kitaplığı, İstanbul, 2011, s.13-15
- 2 Zeynep Cemali, "Küçük Kız", *Ben, Çınar Ağacı ve Pufböreği*, İstanbul, Güneşçi Kitaplığı, 2013, s.31
- 3 Zeynep Cemali, "Küçük Kız", *Ben, Çınar Ağacı ve Pufböreği*, İstanbul, Güneşçi Kitaplığı, 2013, s.48

1950'de İstanbul'da doğan Cemali, çocuk edebiyatına ustalara yakışan derin bir soluk kazandırdı. Uzun yıllar Anadolu'yu birlikte dolaştığı babasının "yaşamak öğrenmektir" deyişi yaşamını büyük ölçüde yönlendirdi. Güneşçi Kitaplığı tarafından 1999'da yayımlanan ilk kitabı *Ben, Çınar Ağacı ve Pufböreği* ve ertesi yıl çıkan *Gül Sokağı'nın Dikenleri*'nden sonra, kendine özgü öyküsel dilini romanlarında da geliştirmeyi sürdürdü. *Güzelce'de Bir Kaçak*, *Memo*, *Patenli Kız* ve İtalyanca'ya da çevrilen *Ballı Çörek Kafeteryası* gibi öykülerle örülü romanlarının yanı sıra *Çılgın Babam* ve *Öykü Öykü Gezen Kedi* gibi öykü kitaplarıyla her yaşta okuyucuya ulaştı. Kasım 2009'da İstanbul'da yaşama veda eden Cemali'nin, ardında bıraktığı son romanı *Ankaralı* (2010), 1. Türkan Saylan Sanat ve Bilim Ödülleri 2011 Sanat Ödülü'ne değer görüldü. Güneşçi Kitaplığı, 2011 yılından başlayarak Cemali'nin anısına, çocuklar için Zeynep Cemali Öykü Yarışması'nı ve çocuk ve gençlik edebiyatı için Zeynep Cemali Edebiyat Günü'nü düzenliyor.

2013 teması
ARKADAŞLIK

*“Onların arasında olmak için
neler vermezdi.”*

Zeynep Cemali'nin
Gül Sokağı'nın Dikenleri kitabından.

SEÇİCİ KURUL 2013

Necati Güngör
Gülsüm Cengiz
Aslı Tohumcu
Prof. Dr. Selahattin Dilidüzgün
Dr. Müren Beykan

Çocukların sıklıkla yaşadıkları bir sorunu, temaya uygun olarak öyküleştirirken inandırıcı ve doğal dil kullanımı nedeniyle...

Dilara Karabekmez

“Işık Yağmuru” öyküsü
7. sınıf öğrencisi
Edirne, Fatih Sultan
Mehmet Ortaokulu

“ İnsanın yüreği ancak bir dostun gülüşü ve huzuruyla doldurulabilecek boşluklarla doludur. İnsan, sevmek ve sevilmek ister. Kalbi sevgiyle dolu olup da çevresinden hiç sevgi alamayan ve çevresi insan dolu olup da yüreğindeki boşlukları dolduramayan iki insanın arkadaşlığını, nasıl birbirlerini tamamladıklarını anlatmak istedim öykümde. Çünkü arkadaşlık sevgi dolu bir yüreğin en büyük ihtiyacıdır. ”

IŞIK YAĞMURU

Onu her görüşümde olduğu gibi içim burkuldu yine. Başı yerde, ürkek ve tedirgin adımlarla sınıfa doğru geliyordu. Kısa bir an koridorun tam ortasında durdu, beni görmüştü. Adımlarını yavaşlatarak kendisini bekleyenlerden haberdar, yürümeye devam etti. Göz göze geldiğimizde koyu kahverengi gözleri telaşla benimkilerden kaçıyor, ters bir tepki ile karşılaşmaktan korkuyordu. Ürkek bakışlarını kapıya dikti. İçerideki kargaşadan öğretmenin sınıfta olmadığı anlaşılıyordu. Her zaman olduğu gibi öğretmen sınıfa girinceye kadar koridorda bekleyecekti. Utangaç bir şekilde gözlerini yere indirerek beklemeye başladı.

“Işık, Işık beni duymuyor musun?”

Aceleyle son bir kez gözucuyla baktım Berfin’e. Bakışlarım bir saniyelikliğine onunkilerle çarpıştığında bir şeyler kırılıyor ve yüreğimin üzerine düşen bu kırık

parçalar derin yaralar açıyordu. Bu kırılan şey bendim. Soluklarıma gizlenmiş korkuyla, merhametle mücadele etmeye çalışan bendim. Her kırılışında dışarıdan akmasını engellediğim gözyaşlarım içime, kalbime doğru damlıyor ve damladığı yerlerde derin izler bırakıyordu. Bu benim canımı çok yakıyordu. İnce, kırılğan ve saydam bir cam gibi... Görülmekten, cam olmayı bırakmaktan korkan, sönük ve sessiz benliğim her defasında midemi bulandırıyor.

Berfin koridorda oyalanırken nöbetçi öğretmen, “Hadi kızım, ne duruyorsun? Gir içeri ve kapıyı kapat!” diye onu sertçe uyardı. İnsan bazen ne kadar da kör olabiliyor. Neden herkes birbirinin yalnızca dışını görebiliyordu? İnsanların içine, kalbinin olduğu yere bakmayı deneseler görürlerdi belki de, orada kopan fırtınaları. Nöbetçi öğretmen nasıl bilebilirdi ki? O kız, yüreğindeki umut ışıklarını söndürmeye zorlanan o kız, kapının önünde haylazlık olsun diye beklemiyordu; korkuyordu canının her gün, her gün yakılmasından ve belki de onun yalnızlığının gözyaşlarını silmesini, ruhunda açılan yaraları iyileştirmesini bekliyordu. Belki de öğretmenin gelip sınıfla kendi arasına kalkan olmasını bekliyordu.

Nöbetçi öğretmenin uyarısıyla, zoraki adımlarla sınıftan içeri giren Berfin’i ilk gören Tarık oldu. Kocaman ve zorlama bir kahkahayla, “Berfin gelmiş! İyyy!” Bir koşuşturmacanın başlangıcıydı bu. Abartılı hareketlerle herkes Berfin’den kaçıyor, güya ona değmemek için büyük bir gayret gösteriyordu. Beril tiz bir sesle bağırarak, “İyy,ıyy kaçın, mikrop sınıfa gelmiş!” dedi. Ona iğrenerek bakan ve kendilerini ondan çok üstün sanan bu insanlar böyle yaparak kendilerini ne kadar

da alçaltıyorlardı! Onun gözlerinin içine bakıp hüznüyle, acısıyla, ezilmişliğiyle ve korkmuşluğuyla doyumsuz açlıklarını gidermeye çalışmaları ve bundan zevk almaları iğrenç bir şeydi. İnsanı insan yapan biricik nitelikten, merhamet ve sevgiden yoksundular.

Berfin siyah iri gözlerini sınıfın kirliliği, kareli zemininde dolandırıyor, bu kovalamacadan tatmin olmayanların atıkları tekmelerin bacaklarına, bazen de sırtına inen darbelerine aldırış etmeden kaybetmiş olduğu onurunu ve cesaretini arıyordu.

Bu dokunaklı sahneyi gözünü kırpmadan izleyen meraklıların arasında biri vardı ki, acısı gözlerinden okunuyordu. Yine saydam, güçsüz ve korkaktı. Toplumun dışlamalarına maruz kalmamak için izin veriyordu buna. Saydam, görünmez ya da camdan olmak onun da işine geliyordu. Kendini ifade etme zorunluluğundan kaçmış oluyordu böylece. Ama bu zorunluluktan kaçarken, merhametinin ve vicdanının pençelerine takılıyor, sendeliyor ve aslında camdan olmayan kalbindeki yaraya elini bastırarak, etrafındakileri görmezden gelmeye çalışıyordu. Bu görünmez kız, aslında her şeyiyle görünüyordu. Herkes gibi yüzü, burnu, saçları vardı. Bunları herkes görüyordu; ama bu görülenler kimse için bir şey ifade etmiyordu. Onlara göre kızın duyguları yoktu, yalnızca bir adı vardı: Işık. O kız, yani Işık, şu anda bu satırları yazarken kendisini görünmez kılan giysisini üzerinden sıyıran benim.

Berfin’in itilip kakılma, tekme tokat sahnesi öğretmenin koridorun ucunda belirmesiyle sona erdi. Öğretmen sınıfa girdi, sınıfı selamladıktan sonra ders defterini işlemeye başladı. Berfin, çantasını aceleyle yerine, öğretmen masasının yanındaki sıraya iliştirdi. Her za-

man en önde oturmayı tercih ederdi. Böylece sınıftan uzak, öğretmene yakın olmak ona güven duygusu verirdi. Berfin'in sıra arkadaşı hiç olmamıştı, çünkü kimse onunla oturmak istemezdi.

Berfin'in sınıfta olmadığı bir gün sınıf öğretmenimiz bizimle konuşmak istediğini söyledi. "Çocuklar, Berfin'i çok dışlıyorsunuz. Rehberlik öğretmeniniz de bunun farkında. Artık buna bir son vermelisiniz. Onu aranızda almalı, onunla arkadaşlık etmelisiniz. Size yakışan da budur."

İnsanların yüreğinde dikenlenmeye çok müsait bir nokta vardır. Savunmasız bir canlı görünce kabarır bu dikenler. Kendilerinin güçlü, büyük ve yenilmez olduğunu hissettirirler insana. İşte bir sınıf dolusu çocuğun yüreğinde kabarmakta olan da bu dikenlerdi. Berfin tüm okul için küçük ve zayıf bir karartıdan ibaretti sadece. Ve insanlar, küçük, zayıf şeyler gördüğünde dikenlenmeye başlıyor, ona saldırıyorlardı. Bu kısa zamanda Berfin'in bilindik simasıyla akıllara kazınan ezikliği bir etiket haline almıştı. Zayıflık, ezilmişlik ve korku Berfin'i hatırlatan semboller haline gelmişti artık.

Herkes biliyordu ki, Berfin sınıftaki nefretin odak noktasıydı. Neden mi? Çünkü onlar güçlüydüler, her ne kadar küfürlü konuşsalar da, konuşmaları onunkinden daha iyiydi, ten renkleri daha açıktı, "köy gibi" kokuyorlardı, ayakkabıları markaydı; en önemlisi de omuzları düşük, gözleri mahzun değildi. Tüm bunlar onları güçlü kılıyor, Berfin'in canını yakma arzularını körük-lüyordu. Bütün ağızlar aynı anda açıldı, Berfin'le ilgili suçlamalar, iftiralar havada uçuşmaya başladı. İtirazlarıyla yaptıklarını haklı göstermeye çalışıyorlardı. Çarpı-

tılmışlıklarla dolu cümleler öylesine sert fırlatılıyordu ki, öğretmene kurulan cümlelerden fıskıran "Berfin" sözcükleriyle dolmuştu sınıf.

Öğretmen bir süre sessizce dinledi sınıfı. Sonra sanki derin bir uykudan uyanmış, akli başına gelmiş gibi kestirip attı. "Bundan sonra Berfin'i dışlamayacaksınız, bir daha öyle bir şey duymak istemiyorum. Ayrıca, onu orada öyle yalnız bırakmayın!"

Beril telaşla parmağını kaldırdı. Öğretmen ona bir ayrıcalık tanıyarak söz hakkı verdi. "Ama öğretmenim, onunla kim oturacak? Bu durum sınıf içinde kargaşaya yol açacak!"

Öğretmen küçük siyah gözlerini düşünceli bir şekilde kıvrarak, "Bundan böyle her gün Berfin'in yanına sırayla birisi oturacak. İtiraz istemiyorum, bahanelerinizi kendinize saklayın!"

Sınıf çaresizce teslim olmuştu. Sınıf öğretmenine karşı gelmeyi kimse göze alamamıştı.

Berfin'in yanında oturma sırasının bende olduğu gündü. Çantamı onunkinin yanına koyduğumda ağlayacakmış gibi bana bakmış, onu kovacağımı sanarak çantasını alıp gitmeye davranmıştı. Öğretmenin bize verdiği görevden elbette ki haberi yoktu ve olmaması gerekiyordu.

"Bugün seninle oturabilir miyim, Berfin?" dediğimde sanki ona çok şaşırtıcı bir şey söylemişim gibi, birkaç dakika kocaman kara gözleriyle bana bakmıştı. Parmağına konan kelebeği kaçırmak istemeyen küçük bir kız edasıyla yanıtlamıştı beni: "Evet, tabii ki canım arkadaşım."

"Canım arkadaşım" ifadesinin çoğunlukla günlük cümlelerde kullanılması insana yavan ve zorlama ge-

lır. Ama Berfin, tüm saflığı ve sevgisiyle söylediği bu hitabında tümüyle içtendi. Sözcükleri o âna kadar hiç konuşmamış bir insanınki kadar acemice telaffuz etse de, onun içtenliği sözlerine saf bir ninni yumuşaklığı katıyordu. O gün, “canım arkadaşım” deyişini duyduktan, onunla yan yana oturmaktan vazgeçebileceğimi düşünerek korkmasına şahit olduktan, gerçek olup olmadığını anlamak istercesine gözlerimin içine, kalbimin derinliklerine kadar bakmasından sonra şunu fark etmiştim: O hepimizden daha insandı.

Bir gün onunla yan yana oturma sırası yine bana geldiğinde beceriksizce sormuştu. “Işık, sen büyüyünce ne olacaksın?”

Sınıfıma göre başarılı bir öğrenciydim. Beni sınıfın dâhisi ve aynı zamanda ineği bellemişlerdi. Herkes benim büyüyünce ne olmak istediğimi sorardı hayranlıkla. Ben de her defasında hiç düşünmeden “doktor” derdim. Çünkü insanlar benden bu cevabı bekliyorlardı. Doktorluktan başka iyi bir meslek olmadığını ve benim gibi inek bir öğrencinin de iyi bir mesleği olması gerektiğini düşünüyorlardı. Gerçek anlamda ne olmak istediğimi hiç düşünmemiştim.

“Bilmem,” demiştim kararsızca Berfin’e. Çünkü onun saflığına, dürüstlüğüne imreniyordum. Bir kez olsun “Işık isimli kız” değil de kendim olarak cevap vermek istemiştim.

Hayran hayran bakmıştı bana. “Bence sen yazar ol ya da doktor.” Sesinin tınısından onun da tüm başarılı kişilerin doktor olması gerektiğini düşündüğünü anlamıştım.

“Peki ya sen?” diye sorduğumda, gözleri rüya gören bir çocuğun hülyalı bakışlarına bürünmüştü. Aydınlık

ve kocaman bir gülümsemeyle, “Öğretmen, sınıf öğretmeni,” diye cevap verdi.

Zamanla aramızdaki ilişki dostluğa dönüştü. Yakınlaştıkça, paylaştıklarımız, sözcüklere sürdüğümüz hayallerimiz ve yalnızlığımızın bizi terk etmemek için yalvarışları arttıkça, onun kalbini daha net görüyordum. Kalbine, sonsuz sevgi ve sıcaklık saçan yüreğine yaklaştıkça buz tutmuş yaralarım ve içimde birikmiş gözyaşlarım eriyor; duygularım, fikirlerim zincirlerini kırarak kanatlanıyordu. Ben onun yüreğinde açılmış delikleri tamir ederken o da bana şeffaflığımdan kurtulmam için beni görünür kılan giysiler veriyordu. Artık herkes gibi öfkeleniyor, seviniyor, üzüliyordum; hatta başkaları istemese de bağırabiliyor, ağlayabiliyor, yüksek sesle kahkaha atabiliyordum. Hislerime vurulmuş zincirler, başkalarının fikirleri artık beni kısıtlayamıyordu. Çünkü benimkiler bir “insan”ın hisleriydi ve kalbi olan her insan içindeki doyumsuz açlığı gidermek için o hisleri yutardı. Şunu fark etmiştim: İnsanlar aslında ne istediklerini bilmiyorlardı. Onların doyumsuz açlığı başkalarının acılarına ya da sessiz çığlıklarına değildi, sadece ve sadece sevgi içindi.

Bu arada kendimi size tanıtayım: Ben “ben”im. İsimim önemli değil, çünkü isimler sadece “ben”lerin karıştırılmaması için konulmuş ince çizgilerdir. Asla ama asla insanı “insan” yapan şey onlar değildir. ■

*Temayı yaratıcı bir öykü
estetikliğiyle kurgulaması ve
yaşına uygun duru Türkçe
kullanımı nedeniyle...*

Sıdika Selin Çolak

“Bir Deniz Feneri Vardı:
Yalnız...” öyküsü
6. sınıf öğrencisi
Mersin, ODTÜ Geliştirme
Vakfı Mersin Ortaokulu

“Bu hikâyeyi yazarken hissettiğim duyguların hepsi, aslında kendi arkadaşlık yaşantımdan birer örnekler. Bu duyguların çoğunu biraz değiştirerek yazdığımda ortaya bu hikâye çıkmıştı. Bu nedenle hüznü duygusunu yoğun, merak duygusunu da gerçekçi bir şekilde hissetmişim. Hikâyemin sonuna doğru bütün o geçen günleri tekrar aynı şekilde yaşadığımı fark ettim. Hikâyenin sonuna yansıyan mutluluk ise şimdiki beni anlatıyordu.”

BİR DENİZ FENERİ VARDI: YALNIZ...

Yeni sabah olmuştu. O sabah da her zamanki gibi sisliydi. Sisin içinde hiçbir şey görünmüyordu. Yine de bakınmaya devam etti deniz feneri. Uçan martılara baktı, özendi onlara. Uçmak istedi. Olmuyordu, uçamıyordu. Uçtuğu tek yer hayalleriydi onun. Martılar deniz fenerinin onları izlediğini görünce yönlerini değiştirdiler, arkalarını döndüler deniz fenerine. Ama deniz feneri alışmıştı artık, kimsenin ona bakmamasına. Yine de, biriyle konuşmak ona iyi gelebilirdi. Martılar sisin içinde kaybolup, deniz fenerinin görüşünden çıkana kadar arkalarından baktı onlara.

Sonra başka bir tarafa döndü. Deniz vardı orada da. Deniz hırçındı o gün. Çoğu defa öyle olurdu zaten. Asiydi, insanları içine çekerdi. Deniz feneri, oraya dikildiğinden ve insanlara ışığıyla yol gösterdiğinden beri deniz biraz daha asileşmişti sanki. Deniz feneri

dostluk duygularıyla seslenmek istedi ona. İyi de, ne diyebilirdi ki? “Masum insanları senden kurtardığım için özür dilerim!” gibi bir şey mi? Deniz ona inatla, sanki, “Bakma bana, dön başka tarafa,” dercesine dalgalarını kayalıklara çarptı.

Deniz feneri çoğu kez, fırtınanın çok şiddetli olduğu zamanlarda, yalnızlık duygusundan kurtulmak için kendini dalgalara bırakmayı bile düşünmüştü. Sonra kendine gelmiş, “Zavallı insanlar ben olmasam ne yaparlar? Onları bu zalim denizle baş başa mı bırakayım? Onların hiçbir suçu yokken üstelik!” diye düşünmüştü. Yalnızlığa katlanmıştı.

Günlerden bir gün, aksakallı bir ihtiyar, deniz fenerinin kanayan yarasına bir parça da olsa derman oldu. Adamcağız geçim derdine düşünce eski bir sandal almış, gücü yettiğinde balıkçılık yapmaya başlamıştı. Deniz feneri, martılardan, denizlerden ve başka hiçbir şeyden yüz bulamadığında, küçük sandalın selamına karşılık vereceğini biliyordu. Karanlık gecelerde ve sisli günlerde deniz fenerinin dostluk çağrısına küçük bir baş sallama ile cevap verirdi sandal. Tüm o süslü ve yepyeni tekneler, sandallar arasındaki utanç duygusunu, deniz feneriyle paylaşıyordu belki de köhne sandal.

Yaşlı balıkçı eski sandalla denizden döndüğünde, deniz feneri onu karanlığı altın bir hançer gibi yaran parlak ışığıyla karşıladı. Sandalı görmeye çalıştı. Sandal yorgun bir şekilde, onun için yavaşça denizde sallandı. Bunu fark eden deniz feneri daha istekli bir şekilde döndü, hep onu tekrar görebilmek için döndü. Sabaha kadar sessizce anlaştılar. Onları gören insanlar, rüzgârın kuvvetli estiğini düşünüp paltolarına sarındılar. Sıcak, güvenli evlerine doğru yol aldılar.

O sabah yaşlı balıkçı son kere balığa çıktı. Bunu ne deniz feneri biliyordu, ne de zavallı yaşlı balıkçı. Her zamanki istediği, sevdiği işi yapmaktan gurur duyan suratı ışıldıyordu mutluluktan. Sandal, “dostu” deniz fenerine hoşça kal dercesine sallandı. Deniz feneri ise, yeni dostu eski balıkçı sandalına en parlak ışıklarından gönderdi, onu denize uğurladı. Ona iyi şanslar diledi.

O gün akşam karanlığında ve ertesi gün gündüz sisinde deniz feneri umutla uzandı ufka, yıpranmış dostunu karşılamak için. Ama umudu acıya dönüştü. Dönen olmadı denizden.

Yaşlı balıkçının arkadaşları konuşurlarken onun önünden geçtiler. O balıkçılardan biri,

“Rahmetli bana hep, ‘Ben ölünce sandalımı salın denize, gitsin,’ derdi. İstedğini yaptık, daha ne olsun!” demişti. Ama deniz feneri daha fazlasını duyamadan geçip gitmişlerdi. Arkalarından bakakalmıştı.

Tüm bunlar bir gecede, deniz feneri farkında olmadan mı gerçekleşmişti. Artık ne yaşlı denizci vardı orada, sahile az da olsa renk katan; ne de eski balıkçı sandalı, denizde ipinin izin verdiği yerlere kadar sallanıp duran. Bir hiçliğe sürüklenmişti ikisi de, deniz fenerinin asla anlamını tam olarak kavrayamayacağı hiçliğe.

Eski balıkçı sandalının gitmesinin üzerinden birkaç gün geçmişti. Deniz feneri sürekli onu arıyor, denize dikkatle bakıyordu. Nereye götürmüştü onu zalim deniz? Nerelere sürüklemişti dostunu?

Deniz feneri dostunu görmeden rahat etmeyecekti. Yıllardır onu yıkmaya çalışan rüzgâra izin verdi ve kendini şiddetli rüzgârın soğuk ve tehlikeli ellerine bıraktı. Deniz feneri kendisini ayakta tutan kaideden kurtuldu. Rüzgâr onu yavaşça denizin buz gibi sularına itti. Bir

akıntı oluşturdular deniz ve rüzgâr birlikte. Deniz feneri, ışığı denize çarptıkça heyecanlanıyor, merakı artıyordu. Bir an önce dostunu görmek istiyordu.

O akşam deniz feneri kıyıda iyice uzaklaştı. Denize ışığını tuttu ve sandalı aradı, ilerledi. İlerledikçe battı, battı... Umurunda değildi ama yeterince güçlü olduğunu düşünüyor, deniz onu dalgalarıyla sahile itmek istediğinde daha da hırslanıyordu. Dostunu bulacaktı.

Uzun süre bu böyle devam etti, deniz feneri ona iyice yaklaşıyordu. Sonunda sandalı bulmuş, sandal onu görünce sallanmıştı. Onu yanına çağırmıştı. Ama eski balıkçı sandalına az bir mesafe kalmışken, deniz fenerinin ışığı söndü. Deniz onu içine çekti, onu karanlığında boğdu.

Artık deniz istediği gibi insanları içine çekebilirdi; martılar rahatça uçabilirdi. Deniz feneri, eski balıkçı sandalıyla hiçlikteydi. Sonunda dostunu, uçsuz bucaksız bir "hiçlik"te bulmuştu... ■

Temayı klasik bir anlatıma yaslanarak öykülerken, kendine özgü bir üslup yaratma çabası ve akıcı anlatımı nedeniyle...

Beyza Çelik

"Mızıka" öyküsü
8. sınıf öğrencisi
İstanbul, Bayrampaşa
Tuna Ortaokulu

"Öncelikle bana verdiği cesaret ve destekten dolayı öğretmenime çok teşekkür ederim.

Öykümü yazarken hep kazanamayacağım diye endişelenmiştim. Fakat öğretmenim ve ailem beni dereceye gireceğime dair inandırmaya başladıklarında kendime güvenim arttı. Bu sayede gelecekteki meslek seçimimde yazarlık da yer alacak.

Geleceğime dair ışık tuttıkları ve bana sonsuz güven duydukları için tüm sevdiklerime teşekkür ederim."

MIZIKA

Kavurucu güneş ışınları tüm benliğini hissettiriyordu bu küçük kasabaya. Şafağın söktüğünün habercisiydi sanki. Her evi tek tek geziyor, kasabalılara tüllerin arasından “merhaba” diyordu.

Sıra gelmişti yalnızlığın ne demek olduğunu çok iyi bilen Mustafa'ya. Mustafa içine kapanık, çok nadir gülen bir çocuktur. Kimse yakından tanıyamazdı onu. Açmazdı içini kimseciklere. Gün boyu yaptığı tek şey, sahile inip denizin dalgalarının ahenkle savrulmasını izlemektir. Onu hoşnut eden tek şey de buydu zaten. Bazen mızıkasıyla eşlik ederdi o muhteşem masmavi denize... Her gün aynı şeyi yapmaktan sıkılmıyor; aksine her defasında doyumsuz bir lezzet alıyordu. Çünkü bu yalnızlık onun için çok şey ifade ediyordu.

Artık güneş kendini karanlığa teslim ediyordu. Mustafa'nın da eve gitme zamanı gelmişti. Yavaşça doğrul-

du ve ağır adımlarla ilerlemeye başladı, taa karanlığın içine doğru... Geride, kumda bıraktığı ayak izleri kalmıştı ve bir de tiz sesle çaldığı mızıkasının yankısı...

Bir ara Mustafa'nın gözleri ilerde oyun oynayan çocuklara ilişti. Onların arasından geçmekten çekiniyordu. Aniden bir top beliriverdi ayaklarının dibinde. Mustafa önce yerdeki topa baktı, sonra da ona uzaklardan seslenen erkek çocuğuna... Çocuk, topu atması için bağırp duruyordu. Mustafa topu alıp onlarla birlikte oynamanın hayallerini kuruyordu. Sonra bir anda sarsıldı ve bunu hak etmediğini düşündü.

Mustafa topu eline aldı; ama çocuğa vermek için yanına gitmedi. Aradan biraz vakit geçince çocuk Mustafa'ya doğru koştu ve yanına geldiğinde, “Bir saattir sana bağıryorum. Duymuyor musun? Ver şu topu!” diye bağırdı. Topu Mustafa'nın elinden hızla çekti ve tekrar koşmaya başladı.

Mustafa henüz ne olduğunu anlayamamıştı. O çocukların arasından geçmeye cesareti kalmamıştı artık. Yolunu değiştirdi ve tekrar ağır adımlarla ilerlemeye başladı. Mustafa'nın gözpınarlarından aşağı doğru süzülen gözyaşları çenesinin altında buluşuyor, teker teker yere düşüyordu. İçinden haykırmak, avazı çıktığı kadar bağırmak geliyordu. Yumruklarını sıktı ve önüne gelen tüm taşları süratle fırlatmaya başladı. Mustafa nereye gittiğini bilmeden ilerliyordu. Sonunda kendini topladı ve tekrar evinin yolunu tuttu çaresizce...

Mustafa eve vardığında onu ne annesi karşılamıştı ne de babası. Minik çocuk bu duruma alışmıştı zaten. Canından çok sevdiği ablasının kazara ölmesi, Mustafa'nın kalbinde çok büyük acılar bırakmıştı. O gün bu gündür muhatap olmamıştı kimselerle. Kendini topladı

ve dümdüz olan koridorda ilerlemeye başladı. Odasına gitmek için ahşap merdivenleri birer birer tırmandı. Şimdi ise yatağına uzanmış bir vaziyette, yanan şöminenin çıkardığı musikiyi dinlemekte ve yüzünde bir tebessüm ifadesi taşımaktaydı. Derin bir uykuya dalmıştı Mustafa...

Gece yavaşça eteklerini çekmekteydi bu küçük kasabanın üzerinden. Yerini güneşe veriyordu artık. İnsanın iliklerine kadar adım adım işliyor, kaynar sular döküyordu sanki. Bu bunaltıcı havaya rağmen insanlar sokaklara doluyordu.

Dışarıda oynayan çocukların şen kahkahaları Mustafa'yı uyandırdı. İçinden 'Bunların yapacak başka işleri yok mu!' diye geçirirdi. Neden bir zaman sonra, onları kıskandığını sezdi. Onların arasında olmak için nelerini vermezdi ki. Bunların sadece onun kurduğu hayallerden ibaret olduğunu anlaması kısa sürmedi. Tüm bu düşüncelerden sıyrılarak yerinden kalktı. Aşağı inip birkaç şey atıştırdıktan sonra mızıkasını da yanına alarak dışarı çıktı.

Gideceği yere fazla kişi gelmezdi. O yüzden rahat olacağını düşündü ve yemyeşil kırlara doğru koşmaya başladı. Koştu... Koştu... Çok yorulduğundan hemen oturacak gölgelik bir yer arıyordu. Sonunda meyvelerini olgunlaştırmış bir şeftali ağacının altına oturdu. Artık güneş kendisine dokunamıyor, uzaklardan hissettiriyordu varlığını. Başladı mızıkasını çalmaya. Tüm kuşlar birer birer konmaya başladı dallara. Sesle birlikte rüzgâr nereye savurursa, bir o yana bir bu yana sallanarak dans ediyordu çimenler...

Çok uzun sürmemişti Mustafa'nın bu keyfi. Uzaklardan ona doğru koşan bir kız çocuğu görünüyordu.

Birkaç dakika sonra küçük kız Mustafa'nın olduğu yere gelmişti. Belli ki nefes nefese kalmıştı. İzin almadan oturmuştu Mustafa'nın yanına. Mustafa ise şaşkınlık içinde küçük kızın yüzüne bakıyordu.

Daha ne olduğunu bile anlayamadan kız ona, "Senin ismin ne?" dedi. Mustafa'nın gözleri yuvasından fırlayacaktı. Minik kız çok tatlıydı ve konuşması Mustafa'nın yüzünde tebessüm çiçeklerinin açmasını sağladı. Küçük kız ise iri gözlerini açmış, öylece Mustafa'nın yanıt vermesini bekliyordu.

"İsmim Mustafa, senin?" dedi.

Küçük kız, "Sümeyye," diye yanıtladı.

Mustafa, "Kaç yaşındasın?" diye sordu.

Sümeyye çimenlerde dolaştırdığı minik ellerini kaldırdı ve beş parmağını da gösterdi. Mustafa tekrar güldü ve kendisinden dört yaş küçük olması onu bir anda sevindirdi. Artık onun nazarında küçük bir kız kardeşti Sümeyye.

Vakit ilerlemekteydi. Öğle güneşinin kavurucu sıcaklığı gölge bile dinlemiyor, tüm engelleri birer birer geçiyordu. Bu iki çocuk gölgede olmalarına rağmen güneşin esiri olmuşlardı. Sümeyye ayağa kalktı ve tırmanmaya başladı. Bunu gören Mustafa insiyaki bir hareketle olduğu yerden fırladı ve dala oturmuş, ona tepelerden bakan küçük kıza şaşkınlık içerisinde izlemeye başladı.

"Sen de gelsene Mustafa Ağabey," dedi Sümeyye.

Mustafa esasında hiç ağaca tırmanmamıştı, fakat korktuğunu da belli etmek istemiyordu. Mızıkasını cebine koydu ve titrek ellerle ağacın kavuğuna dokunmaya başladı. Sonra gözleri Sümeyye'yi aradı ve onun gözlerini bulunca, o masum ifadenin esiri oldu. Önce

bir bacağına attı, sonra da diğer bacağına. Tırmanmaya başladı ve nihayetinde Sümeyye'nin yanına oturdu. Derin bir nefes aldı. Şimdi güneş onlara daha farklı bir şekilde bakıyordu.

Sümeyye'nin boyu yetmediğinden meyve koparamıyordu. Mustafa tutuna tutuna yavaşça ayağa kalktı ve sapından iki şeftali kopardı. Mustafa tekrar oturdu ve şeftalinin birini yeni arkadaşına –kendi nazarında küçük kız kardeşi olan Sümeyye'ye– verdi.

Sümeyye o minik elleriyle kavradığı şeftaliyi şapır şupur yedikten sonra, “Bir tane daha, bir tane daha,” dedi.

Mustafa güldü ve bir tane daha şeftali uzattı o minik ellere.

Epey doyduklarını anlayınca yavaş yavaş indiler ağaçtan. Hava da kararmak üzereydi. Sümeyye'nin evi pek de uzak değildi buralara. Küçük kızın tarifiyle birlikte, Mustafa onu evine bıraktı. Yarın yine aynı yere gelmesini söyledi. Şimdi ise sokak lambasının loş ışığı altında yerdeki çakıl taşlarını ite ite eve giden Mustafa vardı yalnız başına...

Bu güzel günün ardından ailesinin yine onun huzuru bozacak bir şey yapması düşüncesi Mustafa'nın beyninde yankılar meydana getiriyordu. Mustafa eskileri hatırlıyordu yine. Ablasının ölümü nedeniyle ıstırap çekiyordu yavrucağı. Anne ve babası, Mustafa'nın suçmuş gibi onun üzerine yükleniyorlardı.

Ablasının adı Hatice idi. Doğduğundan beri beyninde bir sorun vardı. Çoğu şeyi doğru şekilde kavrayamıyor veya izah edemiyordu. O yüzden Hatice her zaman Mustafa'ya emanetti. Günlerden bir gün, ailece sahile inmişlerdi. Mustafa ve Hatice güle oynaya suya

dalmışlardı. Mustafa, Hatice'nin kolundan tutuyordu, ona bir şey olmasın diye. Daha sonra ayağını taşa çarpan Mustafa, ani bir hareketle elini suyun içine daldırıldı ve ayağını ovalamaya başladı. Sonradan farkına vardı ki, Hatice etrafta yoktu. Birkaç saniye elini bırakmış olması, Hatice'nin canına mal olmuştu. O günden beri ailesi Mustafa'ya eskisi kadar değer vermiyordu.

Mustafa, geçmişini karanlıklar arasına bırakarak yoluna devam etti. Eve vardığında, ailesi yatmak üzereydi. Hiçbir şey söylemeden odasına çıktı ve derin bir nefes alarak yattı. Şimdi ise beynini kemiren bir başka düşünce vardı. Mustafa'nın ilk arkadaşı Sümeyye idi. Ona tüm gerçekleri anlatmak istiyordu. Çünkü bunun kendisini rahatlatacağını düşünüyordu. Ama bir anda beynine sanki balyoz yemiş gibi sarsıldı. Sümeyye'ye bunları anlattırsa, sanki suçlunun kendisi olduğunu dile getirecekti. Çünkü bu olayı sesli olarak hiç kimseye anlatmamıştı. Ama Mustafa'nın kararı kat'iydi. Sümeyye'ye anlatacaktı. Verdiği karardan da pişman olmayacaktı. Bu duygunun verdiği huzurla derin bir uykuya daldı...

Cıvı cıvı öten kuşların sesiyle uyandı Mustafa. Hiç vakit kaybetmeden dışarı çıktı. Evet, Sümeyye oradaydı.

Yanına geldi ve şöyle dedi: “Sümeyye bugün seni çok özel bir yere götüreceğim. Benim yalnız kaldığım tek yer orası. Hadi gidelim mi?”

Sümeyye hiç düşünmeden, “Evet,” dedi gülerek.

Sahile geldiklerinde, Mustafa'nın içini bir ürperti kapladı. Bunu yenmek için de cebinden mızıkasını çıkardı ve tatlı bir musiki çalmaya başladı. Sümeyye adeta mest olmuştu. Mustafa rahatladığını hissettiği anda

mızıkayı bıraktı ve hakikatleri Sümeyye'nin anlayacağı dilden anlatmaya başladı. Mustafa bir kuş gibi hafiflediğini hissediyordu...

Günler, aylar geçiyor, Mustafa ve Sümeyye birbirlerini daha iyi tanıyorlardı. Her gün birlikte vakit geçiriyorlardı. Mustafa ise artık ailesinin kendisini dışlamasını umursamıyor; yine de onlara güler yüzle bakıyordu. Sümeyye, Mustafa'nın hayatına ışık tutan bir meşale gibiydi. Mustafa'yı aydınlığa doğru taşıyan ve ona umut ışığı veren bir kız çocuğuydu o. Mustafa onun sayesinde dostluğun ne demek olduğunu anlayabilmişti. Artık Sümeyye'yi kardeşi gibi benimsemiş, onsuz bir hayat düşünemez olmuştu. Ve bu arkadaşlığın simgesi olarak da ablasının yadigârı olan mızıkayı Sümeyye'ye hediye etti. Artık bu mızıkanın dostluklarını hiç koparmayacağını düşünüyordu Mustafa... ■

OKUMALIK ÖYKÜLER 2013

Zeynep Cemali Öykü Yarışması
2013 Seçici Kurulu tarafından
dereceye alınmayan, ancak
yayımlanmaya değer
görülen 3 öykü.

Delfin Tuna

“Denizaşırı Dostluk” öyküsü
7. sınıf öğrencisi
İstanbul, Terakki Vakfı Özel Şişli
Terakki Ortaokulu

DENİZAŞIRI DOSTLUK

“Allah bereket versin,” dedi Hayriye Hanım. Ben de ona gülümseyip, “İyi günler,” dedim. İşte, günün son müş-terisi de gitmişti. Kalbime bir acı saplandı, bugün dükkânı erken kapatacaktım, bir daha açmamak üzere... Sokakta top oynayan çocuklar da yoktu bugün. İçimdeki ıssızlığın başlangıcını bağıyordu yağmur acımasızca. Sanki bugünün geçmişimle, anılarımla vedam olduğunu biliyormuş gibi...

Dükkânıma bir göz attım, bir türlü yenisini alacak parayı bulamadığım o yanıp sönen ampul bile bugün güzel görünüyordu bana. Bir de şu renkli şekerler vardı, Osman’la çocukluğumuz boyunca tadını merak ettiğimiz şekerler... Babam hiç izin vermezdi yememize.

Hatırlıyordum, babamın dükkânı bana emanet ettiği gün nasıl koşu koşu gelmiştik Osman’la dükkâna. O gün de yağmurluydu hava, sırsıklam adeta iki haylaz

çocuk gibi dalıvermiştik buraya. Sonunda o gün yemiştik de o şekerleri, ben o gün şekerlerin tadının ötesini keşfetmişim. O şekerleri tatlı yapanın ne olduğunu öğrenmişim. Dostluğumuzdu, çocukluk hayallerimizdi ve belki de renkleriymiş, tıpkı bizim ruhumuz gibi rengârenk...

Bir avuç aldım onlardan. Evet, belki can dostumu, vatanımı, dükkânımı kaybediyordum, ama anılarımı kaybetmeye hiç niyetim yoktu. Şekerleri cebimde sıkıca tuttum, sarılır gibi o günlerin hatırasına. Sonra da sonuna kadar açık bırakarak kapıyı, çıktım dükkânımdan. O da benim gibi silinip gitsin istemiyordum İzmir’den. Olur ya, belki biri girerdi dükkâna, ihtiyacını alırdı, o gece çocukları yatağa tok giderdi. Hatta belki beni hatırlardı. “Yurduna geri dönen Deke,” diye. Yanaklarımdan süzülen gözyaşlarının arasından acı acı gülümse-dim. Ben burada doğmuştum oysa...

Yıllar film şeridi gibi gözümün önünden geçti. Osman’la ağaca tırmanırken düşüp eve hıçkırma hıçkırma gi-dişimiz, annemin portakal kokan eşarbına bastırarak bize sarılması, evin yanındaki boş arazide bıkıp usanmadan top koşturmamız... Kavgalarımız, barışmalarımız... Oysa Yunanistan’da nasıl selamlaşırlardı onu bile bilmezdim.

Düşünceler beynimde fır fır dönerken, birden Terzi Mustafa’nın rüzgârda hafifçe sallanan soluk kırmızı tentesi çarptı gözüme. Osman geçti gözümün önünden, küçükken yırtık ayakkabılarımızla okula koşuşturmalarımız... Koşarak girdim dükkâna, içeri girdiğimde nefes nefese kalmıştım.

“Hoş geldiniz efendim, bu ne telaş!” dedi Mustafa.

“Zamanım dar,” dedim ve elimi cebime attım, ne

kadar param varsa tezgâha bırakıp, “Eğer ayakkabısı yırtık, elbisesi sökük bir çocuk görürsen, hesabı buradan alıp dik. Sağlıcakla,” dedim ve Mustafa’nın şaşkın bakışları arasında dükkândan çıkıp yağmurun arasında kayboldum.

Saçmaydı belki yaptığım, ama biliyordum ki, başka Deke ve Osmanlar da vardı İzmir’de; belki çoğunun da beraber yaşlanma olanağı olacaktı. Belki geri döne-mezdim Osman’la geçirdiğim sefil ama bir o kadar da mutlu geçen çocukluğuma, ama başka çocuklarinkini bir parça olsun iyileştirebilirdim.

Geminin sireniyle düşüncelerim bölündü, çabuk olmalıydım. Görüşümü engelleyen yağmur damlalarına elimi siper ederek koşmaya devam ettim. Osman’ı belki son bir kez görmeliydim. Gördüğüm manzara karşısında donakaldım, o sessiz sakin mahallemizde gözümün alabildiğince insan, aklımda tek soru vardı. Osman neredeydi?

Koşarak kalabalığın içine daldım. Avucumun içi gibi bildiğim renkli sokaklar nasıl değişmişti bir günde, nasıl da farklıydı... Osman’ı bulamamıştım, son bir umutla her zaman uğradığı kahveye gittim, orada da yoktu. Bir kez daha siren acı acı bağırdı, zaman daralmıştı, yoksa vedalaşamayacak mıydık can dostumla?

İçimde tarifsiz bir sıkıntı, eve girdim aceleyle, önemli eşyaları yanıma almalıydım ancak Osman’la, kardeşimle oturup saatlerce sohbet etmeyeceksem koltukların, sandalyelerin ne değeri vardı? Birbirimize müjdelerimizi yazmayacaksak, mektupların ya da kenarda kaderini kabullenmiş olan tozlu tavlânın? Osman’la tatlı bir rekabetle oynayıp yine aynı yerine kaldırmayacaksam ne değeri vardı? Son beş dakikam bile

olabilirdi bu, olmam gereken yer bu ev değildi.

Kapıdan bir hızla çıktım, Osman karşımda duruyordu. Sarıldık birbirimize, ağlıyordu Osman. Yıllardır görmemiştım ağladığımı. Yeri geldiğinde kardeşim, yeri geldiğinde babam ve bazen öğretmenim olan bu insandan uzak geçirdiğim her ânın pişmanlığını yaşıyordum.

“Hadi be adam! En kıymetlileri al ve çık!” diye bağırdı bir erkek sesi dışarıdan.

Ayrıldık.

“Bana bak, sakın ağlama. Orada çok güzel bir hayatın olacak. Senin kanın hep burada, bunu biliyorsun,” dedi.

Öyle ya, on yaşındayken kan kardeş olmuştuk, kanlarımız karışmıştı bir defa, aynı kan torunlarımızın damarlarında da akacaktı yıllar boyunca.

“Tamam,” dedim. Ne diyebilirdim ki? Biliyordum, sesim çatlayacaktı. Buruk bir “Hadi...” döküldü dudaklarımın. Ağır ağır karıştım kalabalığa. Gözyaşları, kucaklaşmalar, teselliler arasında beni can dostumdan ayıracak olan gemiye doğru yürüdüm. Kendime bir köşe bulup yerleştim.

Gemi yavaş yavaş hareket etmeye başladı, yerimden kalkıp baktım uçsuz bucaksız Ege Denizi’ne, vefalı bir dost bildiğim derin maviliklere... Nereden bilebilirdim bir gün can dostumla arama gireceğini? Bir de İzmir’ime baktım son kez, anılarıma, dostlarıma, mutluluklarıma ve bu mutlulukların sebebi can dostum *Osman*’a... Kalabalık arasında el sallıyordu bana. O an neler vermezdim rıhtımda bekleyen onca insan arasında olabilmek için... ■

İpek Dengiz

“Pembe Bere” öyküsü
7. sınıf öğrencisi
Ankara, TED Ankara Koleji

PEMBE BERE

Hastane kıyafetlerinin içinde bana doğru yaklaştı. “Merak etme, iyi olacağım.” İncecik parmaklarına bir öpücük kondurdu ve bana doğru üfledi. Sonra ameliyat odasına doğru yürümeye başladı.

Gözyaşları içinde uyandım. Yine onu görmüştüm. Onu kaybedeli bugün tam on beş yıl oluyordu ve yılların ardından onu unutmamak için rüyalarım, onu son gördüğüm âna delicesine sarılıyordum. Sanki bu cılız imgeler onu geri getirebilecekmiş gibi...

Onunla tanıştığım günü hatırladım. İkimiz de sekiz yaşındaydık. Çok güzel bir kızdı. Kocaman, masmavi gözleri, elma gibi kırmızı yanakları, upuzun saçları vardı. Ah o saçları! İçinde altın renginin, sarının, kahverenginin en güzel tonlarının bulunduğu saçları... Bir gün onu gördüğümde hiç saçı kalmamıştı. Çok şaşır-dım. Herkesin sahip olmak istediği o güzel saçlarına

ne olmuştu? Her gün taradığı, ipek gibi yumuşak, upuzun saçlarını niye istememişti ki?

Saçlarına ne yaptığını sordum. Kestirmek zorunda olduğunu, hastalandığını söyledi, lösemiymiş hastalığının adı. Daha önce hiç duymamıştım. Belki hemen geçer, arkadaşım da eski saçlarına kavuşur diye düşündüm.

“İyileşecek misin?” dedim, o da bilmiyormuş. O masmavi gözleri uzaklara daldı, kim bilir ne düşünüyordu, belki de eski saçlarını özliyordu.

Onu neşelendirmek istedim. “Üzülme, bence hemen iyileşirsin.”

Buruk bir gülümsemeye bana doğru baktı. Gözlerinin içinde bir parıltı gördüm. O küçük yaşına rağmen parıltının ne olduğunu anladım; umuttu. İçindeki umut küçük olabilirdi ama iyileşeceğine, eski haline döneceğine inanıyordu.

“Merak etme, hep yanında olacağım,” dedim.

Ailesi onu çağırdı, eve dönmesi gerekiyormuş. Usulca yürümeye başladı. Arkasından baktım. İyileşmesini tüm kalbimle istiyordum.

Ertesi gün, okula pembe bir bereyle geldi. Sanki hiçbir şey değişmemiş gibi davranarak yanına gittim ve ona sarılarak merhaba dedim.

Ders zili çaldı. Herkes yerine oturmuş, ona bakıyordu. Fısıldaşmaları sanki hiç durmayacak gibiydi. Öğretmen içeriye girdi. Sonunda herkes susmuştu. Ancak bu sefer de birbirlerine notlar göndermeye başlamışlardı. Öğretmen onları durdurmaya çalışırken ben de görmezden geldim. Yanımda oturduğu için arkadaşım da görmezden gelmesini fısıldadım.

Ders, sonunda bittiğinde sınıftan dışarı çıktık. Ona,

“Bahçeye çıkalım, açık hava seni daha mutlu edecektir,” dedim. Yürümeye başladık. İnsanlar arkamızdan bakarak konuşuyorlardı.

Birdenbire bir oğlan koşarak geldi ve onun pembe beresini çıkararak yere attı. Herkes şaşkınlık içinde bakakaldı.

Çocuk bağırdı: “Kelsin sen!” Gülmeye başladı.

Sonra herkes kahkahalar atarak onu gösterdi. Beresini almak için eğildim, ama benden önce davranan çocuk, bereyi eline alıp dil çıkarttı. Arkadaşım bereyi almak için ona doğru uzanmıştı ki, çocuk bereyi başka birine attı. Diğer çocuk bereyi bana doğru uzattı ama ben tam almak üzereyken, “Kelin beresi!” diye bağırarak pembe bereyi başka birine attı. O da bir başkasına. Biz peşlerinden koşarken hep aynı şeyi bağırarak söylediler: “Kelin beresi! Kelin beresi!”

Koşmaktan nefes nefese kalmıştı arkadaşım, yoksa hastalığından mı? Endişe içinde ona doğru döndüm. Rengi solmuştu, çok yorgun görünüyordu. Gözleri dolmuştu.

“Lütfen artık beremi verin.” Çocuklardan biri acımış olacak ki, bereyi arkadaşıma verdi.

Koşarak yanına gittim. Ona sarıldım.

Yavaşça fısıldadı: “İyi hissetmiyorum. Sanırım eve gitmeliyim.”

Endişelendim, ama gizlemeye çalıştım. “Merak etme, eminim ki yarın daha güzel olacak.”

Bana doğru baktı. “Emin misin?” Gözlerinden pek çok duygu okunuyordu; endişe, merak, korku, minnettarlık ve umut...

Bu bakışları kaybolsun istemiyordum. “Tabii ki!”

Ertesi gün geldiğinde yanıldığımı anladım. Sınıfa

girdiğimde arkadaşımı ağlarken buldum. Hemen yanına koşup ona sarıldım. Ne olduğunu sorduğumda cevap vermedi. Sorumu tekrarladığımda ise bana döndü ve konuşmaya başladı: “Benimle dalga geçiyorlar, bazıları bana acıyan gözlerle bakıyor, bazıları da benden korkuyor, yanıma yaklaşıyor.”

Sırasının altındaki pembe beresini aldım ve nazıkçe kafasına taktım. Sakin bir sesle konuşmaya başladım: “Her şey düzelecek. Eminim ki yarın daha...”

Sözümü kesti: “Hayır, yarın daha güzel olmayacak. Dün de böyle demiştin, ancak yanıldım. Artık hiçbir zaman hiçbir şey güzel olmayacak. Eski halimi özledim.” Tekrar ağlamaya başladı. Haklıydı, yanılmıştım. Ancak bu, içimizdeki umudu söndüremezdi.

“Eski haline geri döneceksin, yeter ki inan. Senin hep yanında olacağım. Sana hep destek olacağım.” Gözünden birkaç damla yaş süzüldü ama bunlar mutluluk gözyaşlarıydı.

O akşam yalvararak annemi beni kuaföre götürmesi için ikna ettim. Oraya varır varmaz isteğimi söyledim: “Saçımı keser misiniz? Ama lütfen, kısacık olsun.” Kuaför şaşkınlıkla bana baktı. “Emin misin?” Hiç duraksamadan cevap verdim: “Evet.” Bunu arkadaşım için yapmıştım. Ona verdiğim sözü tutmak için saçlarımı kestirmiştim. Hep yanında olacaktım.

Ertesi sabah, okula tıpkı onun gibi pembe bir bere takarak gittim. Beni gördüğünde çok şaşırды ve duyulandı. Hemen boynuma sarıldı. Beraber bahçeye çıktık. Bizi görenler, neden aynı renk bere taktığımızı soruyordu, ben de her seferinde onun yanında olduğumu ve ona destek olduğumu söylüyordum.

Bir sonraki gün, tuhaf bir şey oldu ve üç kişi okula

pembe bereyle geldi. Onlar da arkadaşşıma destek olmak istiyormuş. Sonraki gün beş, bir sonraki gün on iki, birkaç hafta sonra okulun neredeyse tamamı ve bir ay sonra ilk başta arkadaşşımla dalga geçen çocuklar bile pembe birer bere takmaya başlamıştı. Artık kimse onunla dalga geçmiyordu. Aksine, ona destek olmak için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlardı.

Geçirdiğimiz bu güzel zamanlar, arkadaşşımlın okula gelmemeye başlamasıyla bozuldu. Öğretmenler bu konuyla ilgili hiç konuşmadığı için iyice endişelenmeye başlamışım. Sonunda bir öğretmen, onun hastanede olduğunu ağzından kaçırdı.

O akşam, pembe beremi takarak hastaneye gittim. Onu gördüğümde mideme yumruk yemiş gibi oldum. Rengi solmuş, zayıflamıştı. Eskiden heyecanla dolu olan gözleri, şimdi endişe ve hüzün doluydu. Beni gördüğünde şaşırđı.

Konuşmaya çalıştı, ancak sadece fısıldayabildi: “Ameliyat olacaktım.”

Başımı evet dercesine salladım. Çok endişeliydim.

Hastane kıyafetlerinin içinde bana doğru yaklaştı. “Merak etme, iyi olacağım.” İncecik parmaklarına bir öpücük kondurdu ve bana doğru üfledi. Sonra ameliyat odasına doğru yürümeye başladı. O ânın arkadaşşımlı son görüşüm olacağını tahmin edememişim.

Eski günlerimizi hatırlamam ağlamama neden olsa da, onu düşünmekten vazgeçemedim. Yanında olmam gerektiğine karar verdim ve mezarına gittim. Mezar taşını renkli çiçeklerle süslerken yavaşça fısıldadım: “Merak etme, her şey daha güzel olacak.”

Gözyaşlarımı durdurmaya çalıştım. Ağlamamı hiç istemezdi, ancak mezar taşının üstüne ona ait bir şeyi

koyarken, gözyaşlarşıma engel olamadım. Bu şey, onun pembe beresiydi. Gözlerimden süzülen birkaç damla gözyaşı pembe bereye damlarken yavaşça tekrarladım: “Her şey daha güzel olacak.” ■

Zeynep Serra Güneş

“Koca Yeşil Göz” öyküsü
8. sınıf öğrencisi
İzmir, Karabağlar Fevzi
Çakmak Ortaokulu

KOCA YEŞİL GÖZ

Yine geliyorlardı işte... Şakalaşmalar, gülüşmeler arasında gayet mutlu görünüyorlardı. Mini etekleri, topuz yapılmış saçları, suratlarına bulanmış gibi duran makyajları, bağırarcasına konuşmaları ve ellerindeki tonlarca alışveriş poşetleriyle epeyce dikkat çekiyorlardı. Onlara bakan birini daha gördüm. Özeniyor olmalıydı. Kendisinin hiç arkadaşı yokken o süslü kızların bu denli neşeli olması onu kızdıyordu belki de. Böylesine umutsuz vaka oldukları için onlara acıyor da olabilirdi. Önce kendisine, sonra kızlara baktı. Ama bunlara ayıracak vakti yoktu. Ailesini doyurmak için sokak sokak geziyordu her gün. Dilencilik yapmıyordu. İnsanların hoşlanmadığı küçük yaratıkları yakalıyordu. Bugün yine işbaşı yapacaktı. Gürültülü kız grubu uzaklaşana dek onları izledi. Sonra yürümeye başladı.

Ben de peşinden gitmeye karar verdim.

Yürürken topallıyordu. Vücutunda yaralar vardı. “Zavallıcık...” dedim kendi kendime. “Kim bilir bugüne kadar ne acılar çekti şu küçük bedeni.”

Bir süre daha yürüdük. Sonra bedeninin gerildiğini fark ettim. Bir şeyden korkmuş olmalıydı. Beni görmemesi için saklandım. Aniden koşmaya başladı ve gözden kayboldu. O gün onu bir daha görmedim.

Ertesi gün okula gitmek için yola çıktım. Ve işte, yine karşımda duruyordu. Bu sefer bana bakıyordu. İçimi okuyormuş gibi bir hali vardı. Dikkatle beni süzen kocaman yeşil gözlerinden biraz ürkssem de, yanına gittim ve selam verdim. Bu sefer bir yere gitmedi. Ben de bir taşın üzerine oturdum. Bir süre sessiz kaldık. Sonra ben anlatmaya başladım.

“Şurada gördüğün ev var ya, ben orada oturuyorum. On dört yaşındayım. Pek arkadaşım yok ama en azından sahil var. Genelde orada vakit geçiririm. Okuldakilerle sorunlarım var biraz. Nedenini sorma çünkü ben de pek bilmiyorum. Sadece... bana çok zıtlar. Ha bir de şeyi soracaktım...” Lafımı tamamlayamamıştım. Hiçbir yanıt vermeden uzaklaştı yine.

Okula vardığımda karşıma süslü kızlar grubu çıktı bu sefer. Okul eteklerini kıvrımış, tırnaklarına cila sürmüşlerdi. Kalem çekilmiş alaycı gözleriyle bana bakıyorlardı.

“Aa şuna bakın, tatlı eziğimizin çorabı mı kaçmış yoksa, ha ha ha!” dediklerini duydum. Yumruklarımı sıktım. Onlara derslerini vermeyi çok istiyordum. Artık bu kadar yeterdi.

Onlara döndüm ve şöyle dedim: “Akıl fukara olunca, fikir ukala olurmuş.”

Birden hepsi suspus oldu. Kızlardan biri sakız pat-

lattı. Ben de hızla oradan uzaklaşmaya koyuldum. Arkamdan birinin, “Bana baksana sen!” diye bağırdığını duymazdan geldim. Pek çok kişi onlarla takılmak, onların arasında olmak isterdi. Ama ben yapamazdım. Eğer arkadaşlarım böyle olacaksa, yalnız kalayım daha iyi...

Çıkış zili çalınca hepimiz derin bir oh çektik. Kitaplarımı çantama tıktırdım. Montumu giyip sınıftan çıktım.

Tam okulun kapısına gelmişim ki, bir el sırt çantamdan tutup beni hızla geri çekti. Uzun tırnaklı elleriyle yakama yapıştı.

“Bak kızım! Adam ol, tamam mı? Bize öyle şeyler diyemezsin. Aklını alırım senin. Arkan bile yok be, ne-yine güveniyosun ha?! Ayağını denk alacaksın duydun mu beni?!” Tükürükleri hızla suratıma yapışırken başka biri, “kankası” olduğunu tahmin ettiğim, sarışın olan çocuk, “Kızım sakın olsana ya. Hoca geliyo bırak!” dedi.

Kız hınçla yakamı bıraktı, saçlarını savurup gitti. Ben de üstümü başımı düzelttim. Burnumdan soluyarak eve gitmek üzere okuldan çıktım.

Yolda karşıma yine o çıktı. Temkinli bir şekilde yanıma yaklaştı.

“Yine ne var?! İşin yok mu senin?! Bir şey diyeceksen acele et, yoksa defol!” diye bağırdım. Bir de ittirdim. Sendeledi. Gözleri büyüdü. Bir süre baktı, sonra çekip gitti. Sinirime hâkim olamamıştım işte. Ne istemişim ki zavallılıktan! “Yarın gönlünü alırım,” dedim ve yürümeye devam ettim.

Ama ertesi gün onu hiçbir yerde bulamadım. Ertesi hafta da bulamadım. Hiçbir yerde yoktu. Hayırdır inşallah...

Yine bir okul günü, caddede dükkânların önünden yürüyordum. Biri ufak tefek, diğeri daha irice iki adam konuşuyorlardı. Onların da yanından geçtim.

Duyduğum iki kelime vardı: “Pestil oldu zavallılık.”

Birden durdum. Adamların yanına yürüdüm. “Hayırdır bey amca, ne oldu?”

Adam bana baktı. Öyle pat diye sorunca şaşırmış olmalıydı. “Bir şey yok kızım. Kaza oldu da şurada.”

Parmağıyla işaret ettiği yere baktım. Yerde o yatıyordu. Kimse de dönüp bakmıyordu. Trafığı dinlemeden koşuverdim yanına. Sinirli şoförlerin kornaları arasında eğildim. Küçük bedeni kanlar içindeydi. Gözümünden bir damla yaş süzüldü. Sırt çantam vicdan azabıyla daha da ağırlaşmıştı sanki...

Amcalardan yardım etmelerini istedim. Kaldırdık yerden zavallılığı. Gömüldükten sonra ailesini aramaya gittim. Kuytu bir köşede buldum onları. Annelerini çağırıyorlardı. Dört tane kedicik, acıyla miyavlıyordu. Aldım, eve götürdüm hepsini. Bir güzel temizleyip besledim. Artık onlara ben bakmalıydım. Yeni ailelerini bulmuşlardı. Eminim, fedakâr annelerini çok özliyorlardı.

Kim bilir, belki hâlâ koca yeşil gözlerini açmış, bizi izliyordur... ■

Zeynep Cemali Öykü Yarışması 2011'den bu yana, her yıl belirlenen bir temada öyküler yazan 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri için düzenleniyor. Yarışmanın 2014 duyurusu Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yurt çapında yapılıyor.

2011 teması

KARDEŞLİK

*“İki kardeş simsıkı
kucaklaştılar.”*

Zeynep Cemali'nin
Ankaralı kitabından.

SEÇİCİ KURUL 2011

Necati Tosuner
Aysel Gürmen
Sevim Ak
Yard. Doç Dr. Necdet Neydim
Dr. Müren Beykan

Nurbüke Teker

“Zeynep” öyküsü
6. sınıf öğrencisi
Ankara, Türkan Yamantürk
İlköğretim Okulu

BİRİNCİLİK
ÖDÜLÜ

Nihal Deniz Köksal

“Çukur” öyküsü
7. sınıf öğrencisi
Ankara, Andiçen İlköğretim Okulu

İKİNCİLİK
ÖDÜLÜ

Destina Berfin Sever

“Yıllar Sonra” öyküsü
8. sınıf öğrencisi
İzmir, Yöneliş Koleji

ÜÇÜNCÜLÜK
ÖDÜLÜ

2012 teması
HOŞGÖRÜ

*“Ona duyduğum öfke çoktan
uçup gitmişti.”*

Zeynep Cemali'nin
Patenli Kız kitabından.

SEÇİCİ KURUL 2012

Necati Tosuner
Hacer Kılıcıoğlu
Süleyman Bulut
Prof. Dr. Nuran Özyer
Dr. Müren Beykan

Beyza Nur Muslu

“Bir Parça Hoşgörü” öyküsü
8. sınıf öğrencisi
İstanbul, Prof. Abdullah Türkoğlu
İlköğretim Okulu

Bilge Arslan

“Sessizliğin Ressamı” öyküsü
7. sınıf öğrencisi
Bursa, Özel Çakır
İlköğretim Okulu

Ceren Kuran

“Bir Demet Çiçek” öyküsü
6. sınıf öğrencisi
İstanbul, Terakki Vakfı,
Özel Şişli Terakki
İlköğretim Okulu

**BİRİNCİLİK
ÖDÜLÜ**

**İKİNCİLİK
ÖDÜLÜ**

**ÜÇÜNCÜLÜK
ÖDÜLÜ**

son başvuru
7 MAYIS 2014

2014 teması
UMUT

“Belki yıllardır ilk kez gülümsedi.”

Zeynep Cemali'nin
Balı Çörek Kafeteryası kitabından.

SEÇİCİ KURUL 2014

Adnan Binyazar
Leyla Ruhan Okyay
Mavisel Yener
Prof. Dr. Sedat Sever
Dr. Müren Beykan

ZEYNEP CEMALİ ÖYKÜ YARIŞMASI

Katılım koşullarını öğrenmek ve ayrıntılı bilgi için
www.gunisigikitapligi.com

Öykü göndermek için
yarisma@gunisigikitapligi.com

Üç yıldır Milli Eğitim Bakanlığı tarafından duyurulan ve yurt genelinde düzenlenen *Zeynep Cemali Öykü Yarışması*'na, ortaokul 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri katılabiliyor. Yarışmanın yıllık teması, usta yazar Zeynep Cemali'nin sevilen kitaplarından alıntılanan bir cümleden yola çıkarak belirleniyor.

Yarışmaya başvurular her yıl Mayıs ayında sona eriyor. Yaz döneminde gerçekleşen seçici kurul çalışmalarının ardından ödüller, sonbaharda İstanbul'da gerçekleşen Zeynep Cemali Edebiyat Günü sonunda yapılan törenle sahiplerini buluyor.

Yarışmada, ilköğretilere adım atan öğrencilerini; duygu, düşünce ve gözlemlerini yazarak ifade etmeye özendirilen Türkçe öğretmenleri de ödüllendiriliyor.